

РЕШЕНИЕ

№ 2607

София, 19.02.2020

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният административен съд на Република България - Четвърто отделение, в съдебно заседание на единадесети февруари две хиляди и двадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

НИНА ДОКТОРОВА

ЧЛЕНОВЕ:

РУМЯНА МОНОВА

КРАСИМИР КЪНЧЕВ

при секретар Мариета Ангелова
на прокурора Македонка Поповска

и с участието
Изслуша
докладваното

от председателя **НИНА ДОКТОРОВА**
по адм. дело № 1151/2020.

Производството е по реда на чл.459, ал.9 от Изборния кодекс (ИК) във връзка с чл.208-228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по четири касационни жалби срещу решение № 762 от 18.12.2019 г., постановено по адм. д. № 1210/2019 г. от Административен съд-Плевен. С него е отменено решение № 193-МИ от 29.10.2019 г. на Общинската изборителна комисия (ОИК)-Плевен, с което е определена общинската изборителна квота, разпределението на мандатите по кандидатски листи на политическите партии и коалиции, получили гласове, не по-малко от общинската изборителна квота и е обявен резултатът от проведения избор за общински съветници в община Плевен. Съдът е върнал книгата на ОИК-Плевен, за обявяване на действителните резултати, съобразно обстоятелствената част на решението.

Касационният жалбоподател И. П. оспорва съдебното решение, като релевира и трите касационни основания за отмяна по чл.209, т.3 АПК. Той оспорва решението в частта, в която съдът е приел, че кандидатът за общински съветник Г. С., е получил 289 преференциални гласа, поради което той следва да бъде избран за общински съветник от листата на ПП „Български демократичен център“ („БДЦ“), вместо касаторът, който според решението на ОИК-Плевен е обявен за избран за общински съветник с получени 289 преференциални гласа, а не както е възприел съдът – 288. За обосноваване на наведените доводи касаторът твърди, че съдът не е установил допуснати нарушения при отчитането на действителните и

недействителните бюлетини в Секционните изборителни комисии (СИК), посочени от Г. С. в жалбата му до административния съд. Твърди освен това, че след като в посочените от Г. С. СИК не са констатирани промени относно преференциите за него, жалбата му не е следвало да се уважава. Освен това И. П. оспорва и заключенията на експертите по трите експертизи, допуснати и приети от съда. В съдебно заседание И. П. се представлява от адвокат Р. М., която представя писмени бележки, в които твърди, че съдът е допуснал нарушение на разпоредбата на чл.459, ал.7 ИК, защото се е произнесъл по допълнително наведените доводи от Г. С., а не по тези в първоначалната му жалба. По изложените съображения касаторът моли съда, да отмени решението на административния съд в частта за кандидата за общински съветник Г. С., както и да му присъди направените разноски по представения списък на разноските по чл.80 от Гражданскопроцесуалния кодекс (ГПК) в размер на 720 лв. и доказателствата към него.

Вторият касационен жалбоподател е ПП „МИР“, представлявана от председателя й С. С., чрез адвокат И. Ц. Той оспорва съдебното решение в частта, в която е отхвърлено искането за обявяване на решението на ОИК-Плевен за избор на общински съветници за недействително. Част от изложеното в обстоятелствената част на жалбата е неотнoсимо към предмета на спора, защото се отнася за предходни избори за общински съветници в община Плевен. За потвърждаване на наведените доводи за неоснователност и незаконосъобразност на решението на административния съд касаторът твърди, че при проведените избори за общински съветници голяма част от бюлетините били недействителни.

Касационният жалбоподател е представил писмени отговори на касационната жалба на ОИК-Плевен и на ПП „Алтернатива за българско възраждане“ („АБВ“). В тях е изложил съображения, че с отмяната на решението на ОИК-Плевен, съдът е постановил неизпълнимо решение, защото проблемът не бил в решението на ОИК-Плевен, а в протоколите на секционните изборителни комисии. За да се изпълни решението ОИК-Плевен е следвало да направи ново преброяване на бюлетините във всички секционни изборителни комисии, което криело рискове и било невъзможно за изпълнение. Прави искане за присъждане на разноските, за които не представя доказателства да са направени.

Третият касационен жалбоподател е ОИК-Плевен, която чрез председателя й Я. Д. оспорва решението на административния съд, което счита за незаконосъобразно. Твърди, че преброяването на действителните и недействителните бюлетини, извършено от двете съдебно-технически експертизи е било по оспорването на жалбоподателите и не обхващало всички резултати за всички партии и коалиции, участвали в изборите и получилите преференции от кандидатите за общински съветници. Моли, съдебното решение да се отмени.

ОИК-Плевен е изпратила писмен отговор по касационните жалби на И. П. и ПП „МИР“, които счита за неоснователни по изложените съображения в тях. Отделно от това е изпратила и писмен отговор по касационната жалба на

ПП „АБВ“, която намира за основателна, отново по съображения, че експертните заключения не обхващали всички резултати от секционните избирателни протоколи, а само тези за жалбоподателите.

Четвъртата касационна жалба е на ПП „Алтернатива за българско възраждане“ („АБВ“), която навежда доводи за необоснованост и незаконосъобразност на съдебното решение. Твърди, че заключенията на експертите, приети от съда били неправилни, защото при преброяването на бюлетините в секционните избирателни комисии били отчетени резултатите само за Местна коалиция (МК) „Ние, Гражданите“, не били извършени точни анализи. Твърди освен това, че съдът не бил взел предвид становището на прокуратурата, че при някои от секционните избирателни комисии били извършени груби нарушения. По изложените съображения и в изпратените писмени бележки, които повтарят съдържанието на касационната жалба моли съда, да отмени обжалваното решение и върне делото за ново разглеждане от друг съдебен състав. Не прави искане за присъждане на разноски.

Ответникът по касация Г. С., чрез адвокат Н. Д., е изпратил писмен отговор на жалбата на И. П., която намира за неоснователна. По изложените съображения в нея и в представените писмени бележки от адвокат Н. Д. в съдебно заседание моли съда, да я остави без уважение. Прави искане за присъждане на разноските пред касационната инстанция по договора за правна защита и съдействие за внесени и платени 400 лв.

Ответната страна по касация МК „Ние, Гражданите“, чрез пълномощника си адвокат К. Г. взема становище за неоснователност на касационните жалби, по изложените съображения. Моли съда, да не ги уважава и прави искане за присъждане на разноски по представения списък на разноските по чл.80 ГПК – разноски за касационната инстанция в размер на 600 лв., по представения договор за правна защита и съдействие.

Останалите ответни страни по касация К. К., МК „Демократична България обединение СДС и БЗНС“, „БСП за България“, ПП ВМРО Българско национално движение Плевен“, ПП „ГЕРБ“ - Плевен, ПП „ДПС“, ПП „Воля“, ПП „БДЦ“, ПП „Движение Гергьовден“, А. В., Б. Я., Б. Т., Б. Г., В. В., В. П., Т. К., В. Л., В. М., Г. Т., Г. В., Д. И., Д. К., Е. Х., Е. А., И. Й., Й. В., Й. Г., Й. Г., П. М., К. К., Л. Т., М. М., Г. Д., М. Л., Н. М., П. П., П. В., Р. Х., Р. В., С. Д., С. А., С. Т., Т. П., Х. Т., Х. Х., Х., Ц. А., Ц. и Ю. Й., редовно призовани не се явяват и не вземат становище.

Участвалият по делото прокурор от Върховната административна прокуратура дава подробно мотивирано заключение за неоснователност на касационните жалби. Прокурорът излага съображения за правилност на обжалваното съдебно решение.

Настоящият състав на Върховния административен съд, четвърто отделение, намира и четирите касационни жалби за процесуално допустими. Те са подадени от надлежни страни, в срока по чл.459, ал.8 ИК и са срещу неблагоприятен за тях съдебен акт.

Разгледани по същество касационните жалби са неоснователни.

От данните по делото се установява, че Административният съд-Плевен е бил сезиран с четири жалби съответно подадени от: 1) К. К.; 2) Г. С. – и двамата кандидати за общински съветници от листата на ПП „БДЦ“; 3) ПП „МИР“ и 4) МК „Ние, Гражданите“, всичките срещу решение № 193-МИ от 29.10.2019 г. на ОИК-Плевен, с което е определена общинската изборителна квота, разпределението на мандатите по кандидатски листи на политическите партии и коалиции, получили гласове, не по-малко от общинската изборителна квота и е обявен резултатът от проведения избор за общински съветници в община Плевен. Тъй като по жалбата на К. К. е било образувано адм. д. № 1210/2019 г. на основание чл.213 ГПК жалбите на останалите жалбоподатели са били присъединени за съвместно разглеждане с тази на К. К.. Административният съд е приел жалбите за допустими, а по същество и за основателни, поради което на основание чл.459, ал.10, изречение второ от ИК е отменил обжалваното решение на ОИК-Плевен, като ѝ е върнал книгата, за обявяване на действителните резултати, съобразно обстоятелствената част на решението.

За да постанови този резултат съдът е установил фактите по спора относно обжалваното решение на ОИК-Плевен, справка за класиране според преференциите, изготвена от „Информационно обслужване“ АД, решение № 122-МИ от 6.10.2019 г. на ОИК-Плевен за одобряване на графичен файл с образци на бюлетината и предложен тираж за гласуване, решение № 654-МИ от 22.08.2019 г. на ЦИК за назначаване на ОИК-Плевен за изборите за общински съветници и кметове на 27.10.2019 г., решение № 14-МИ от 11.09.2019 г. на ОИК-Плевен за определяне на числения състав на СИК и разпределение на членовете и ръководството им, протокол № 38 от 29.10.2019 г. от заседание на ОИК-Плевен, състояло се на 29.10.2019 г. Въз основа на това, съдът е извел правни изводи, че обжалваното решение на ОИК-Плевен е било постановено от компетентен орган.

Съдът е присъединил като доказателство всичките 168 бр. протоколи на 168-те секционни изборителни комисии. Всичките представени оригинални протоколи на секционните изборителни комисии са били без изложено особено мнение от член на СИК, не е било установено наблюдатели или представители да са подали жалби или сигнали за нарушения на изборния процес. Единствената жалба на П. Д, кандидат за кмет на община Плевен и за общински съветник от ПП "Земеделски съюз-А. Стамболийски“, за извършени нарушения в СИК-с. Беглеж до ОИК-Плевен е била разгледана и отхвърлена.

Съдът е описал данните от протокола на ОИК-Плевен от 28.10.2019 г., дадени в решението в табличен вид и поради допуснатото оспорване от жалбоподателите на верността на отразените данни в протоколите на СИК, първоначално за 60-те, а след това и за останалите 108 СИК, е открил производство по реда на чл.193 ГПК. Съдът е приел е заключението на първоначалната и допълнителна съдебно-технически експертизи, която е извършила преброяването на бюлетините от чувалите в присъствието на страните и техни представители, които ѝ действия не са били оспорени от

страните, като е описал подробно резултатите от тях. По делото съдът е назначил и съдебно-математическа експертиза, като назначеното вещо лице е имало за задача след като се запознае с резултатите от двете съдебно-технически експертизи, да даде заключение за настъпилите промени с оглед на отразените от предходните експертизи резултати от броя на действителните и недействителните гласове и бюлетини и предпочитанията на страните по делото-жалбоподатели: К. К., Г. С., ПП „МИР“ и МК „Ние, Гражданите“, съответно дали се променя общинската изборителна квота, как се разпределят мандатите на партиите и коалициите, получили гласове, не помалко от общинската изборителна квота. Даденото заключение на съдебно-математическата експертиза е било прието от страните без оспорване. От него съдът е приел за установено, че общинската изборителна квота, определяща се от действителните гласове, разделени на 41 бр. мандати, съобразно Приложение № 5 към чл.453, ал.1 ИК се променя, тъй като е променен и броят на действителните бюлетини. Броят на действителните бюлетини се намалява с 25 гласа, като определените в ОИК-Плевен 43 391 се намалява с 25 и става 43 366. Общинската изборителна квота също се променя, като $43\ 366 : 41 = 1058$. При това установяване ПП „Ние, Гражданите“ получава един мандат съобразно резултатите от първоначалната и допълнителната съдебно-технически експертизи - 1061 гласа, като според броя на получените предпочитания кандидатът С. П. следва да бъде обявен за избран за общински съветник. На следващо място съдът е установил, че ПП „АБВ“ губи един мандат, ПП „МИР“ не получава мандат, предпочитанията за К. К. се увеличават с 3 бр. но това не води до промяна, която да я касае. Относно предпочитанията за кандидата Г. С. вещото лице по съдебно-математическата експертиза е дало два варианта, но и според двата той получава 289 бр. предпочитания, докато съпартиецът му И. П. губи един мандат и получава 288 бр. предпочитания, поради което Г. С. следва да бъде обявен за избран за общински съветник на четвърто място, тъй като ПП „БДЦ“ получава 4 мандата.

При това фактическо установяване, съдът е описал подробно разликата между установеното от съда и вписаното в решението на ОИК-Плевен, както относно общинската изборителна квота, а така също и разпределението на мандатите между партиите и коалициите, включително и броя на получените предпочитания. При установената разлика на основание чл.459, ал.10, изречение второ от ИК, съдът е отменил решението на ОИК-Плевен и ѝ е върнал изборните книжа за обявяване на действителните резултати, при съобразяване на обстоятелствената част на съдебното решение.

Постановеното решение е правилно и следва да бъде потвърдено.

Според разпоредбата на чл.459, ал.10, изречение второ от ИК когато съдът установи резултат, различен от отразения в протокола на общинската изборителна комисия в хипотезата на неправилно определена общинска изборителна квота или предпочитания (предпочитания), отменя решението и връща книжата на съответната общинска изборителна комисия за обявяване на действителните резултати. В конкретния случай, чрез помощта на

експертите съдят е установил тъкмо това – неправилно определена общинска изборителна квота и предпочитания (преференции), поради което съдебното решение е правилно и законосъобразно.

Оплакванията в касационната жалба на И. П. за допуснати от съда процесуални нарушения са неоснователни. Първоначално подадената жалба на Г. С. е била нередовна. В изпълнение на служебното начало съдят е дал указания на жалбоподателя за отстраняване на нередовността ѝ. В изпълнение на указанията на съда Г. С. е оспорил верността на посочените в жалбата протоколи на СИК. В резултат на това оспорване, както по оспорването от останалите жалбоподатели, съдят е открил производство по реда на чл.193 ГПК. Касаторът неправилно счита, че съдят е нарушил разпоредбата на чл.459, ал.7 ИК. Нередовно подадената жалба, неотговаряща на изискването за форма е недопустима и не може да бъде разгледана по същество, защото с нея не са заявени рамките на съдебната проверка. Отстраняването на нередовността от жалбоподателя не сочи на нарушение на чл.459, ал.7 ИК.

Неоснователен е и доводът, че в оспорените протоколи на СИК от страна та Г. С. съдят не бил установил нарушения при отчитането на действителните и недействителните бюлетини, включително и в броя на преференциите за него. В СИК № 30 и СИК № 216, където са установени преференции за този кандидат, проверката на истинността на тези протоколи е била извършена по искане на останалите страни - жалбоподатели в производството. Според поставените задачи пред първоначалната и допълнителната съдебно-технически експертизи, вещите лица, при извършения оглед на бюлетините и преброяването им в присъствието на страните и техни представители, са описали в заключенията си констатациите. Установените резултати от експертизите са възприети за обективни и са зачетени от съда.

Неоснователно е и твърдението, че протоколът на СИК-45 не бил приобщаван като доказателство. Това твърдение се опровергава от доказателствата по делото, от които е видно, че всичките протоколи на 168 секционни изборителни комисии са приети като доказателство.

Неоснователно е оплакването, че съдебно-математическата експертиза е работила само по данните от първата съдебно-техническа експертиза. Първоначалното заключение на съдебно-математическата експертиза не е прието от съда, защото е било съобразено само с първото заключение на съдебно-техническата експертиза, извършила преброяването само в 60-те секционни изборителни комисии. Заключениеето на съдебно-математическата експертиза, прието от съда, без оспорване от страните е въз основа на данните и на двете съдебно-технически експертизи, извършили преброяването във всичките 168 СИК. По така изложените съображения касационната жалба на И. П. е неоснователна, а установеният от съда брой на преференциите дадени за Г. С. е правилен и съответен на доказателствата. Искането на И. П. за присъждане на направените разноски ще следва да се остави без уважение, с оглед на изхода на спора и по аргумент от чл.143, ал.1 АПК.

Касационната жалба на ПП „МИР“ е също неоснователна. Конкретните оплаквания в нея, относими към спора, се свеждат до твърдението за отчетения голем брой недействителни бюлетини. Решението на съда е основано на извършеното преброяване в 168-те секционни избирателни комисии и данните отразени в протоколите им. Установеният резултат от административният съд относно неправилно определената общинска избирателна квота от ОИК-Плевен не оказва влияние относно партията - касатор. Това прави неоснователно твърдението на ПП „МИР“, че съдът е следвало да обяви изборът за недействителен. В случая е налице хипотезата на чл.459, ал.10, изречение второ от ИК. Искането на ПП „МИР“ за присъждане на разноски е неоснователно с оглед на изхода на спора и по аргумент от чл.143, ал.1 АПК.

В касационната жалба на ОИК-Плевен се твърди, че преброяването на действителните и недействителните гласове и преференциите е извършено само относно жалбоподателите пред административния съд, което не давало реалните резултати. Твърдението е неоснователно с оглед на изменението на чл.459, ал.7 ИК, в която е посочено, че съдът се произнася по законосъобразността на решението на ОИК, като разглежда само обстоятелствата, посочени в жалбата. В случая обстоятелствата, посочени в четирите жалби, съединени за разглеждане в едно общо производство, са разгледани от административния съд изцяло. Техните доказателствени искания са уважени, а съдебният акт е основан на заключения на допуснатите експертизи, приети от страните без оспорване. Поради това касационната жалба на ОИК-Плевен е неоснователна.

В касационната жалба на ПП „АБВ“ се твърди, че съдът неправилно е подхождал към заключенията на експертите. Твърдението е неоснователно. ПП „АБВ“ е била редовно призовавана за всички съдебни заседания, но неин представител не се е явил. В касационното производство е недопустимо за първи път да се оспорват резултатите от експертизите. Направените твърдения са неоснователни и се опровергават от доказателствата по делото. Те представляват защитна теза на ПП „АБВ“.

По изложените съображения касационните жалби са неоснователни, а решението на Административния съд-Плевен като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено и на основание чл.221, ал.2, изречение второ от АПК.

Искането на Г. С. и на МК „Ние, Гражданите“ за присъждане на разноски следва да се уважи на основание чл.143, ал.3 АПК. Г. С. е направил разноски в размер на 400 лв. според представения договор за правна защита и съдействие-лист 337 от делото, а МК „Ние, Гражданите“ е направила разноски в размер на 600 лв. – според договора за правна защита и съдействие-лист 336 от делото, които ОИК-Плевен ще следва да им заплати.

Воден от горното и на основание чл.221, ал.2, изречение първо от АПК, Върховният административен съд, четвърто отделение

РЕШИ:

ОСТАВЯ в сила решение № 762 от 18.12.2019 г., постановено по адм. д. № 1210/2019 г. от Административен съд-Плевен.

ОСТАВЯ без уважение искането на И. П. и С. С., в качеството му на представител на ПП „МИР“ за присъждане на направените разноси пред касационната инстанция.

ОСЪЖДА Общинската изборителна комисия-Плевен да заплати на Г. С., кандидат за общински съветник от ПП „БДЦ“, от разноси в размер на 400 (четиристотин) лева.

ОСЪЖДА Общинската изборителна комисия-Плевен да заплати на Местна Коалиция „Ние, Гражданите“, чрез адвокат К. Г. от направените разноси в размер на 600 (шестстотин) лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.